

รายละเอียดของรายวิชา

HUSO-Course Specification

มหาวิทยาลัยขอนแก่น (Khon Kaen University)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (Faculty of Humanities and Social Sciences)

หลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต (Bachelor of Arts) สาขาวิชา ภาษาไทย (Thai)

(หลักสูตร (Academic Program) ใหม่ (New) ปรับปรุง (Revised) พ.ศ. (B.E.) 2559)

1. รหัส ชื่อรายวิชา/ชุดวิชา และจำนวนหน่วยกิต (Course Code and Number(s) of Credits)

รหัสวิชา/ชุดวิชา (Course Code) : 416 103

ภาษาไทย (Thai name) : วรรณกรรมหมอลำ

ภาษาอังกฤษ (English name) : Morlum Literature

จำนวนหน่วยกิต (Number(s) of Credits) : 3 (3 - 0 - 6)

รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) : ไม่มี

2. ประเภทของรายวิชา/ชุดวิชา และหลักสูตร (Type of the Subject Course)

 รายวิชาบังคับ (Compulsory course) รายวิชาเลือก (Elective course) เลือกเสรี (Free elective course) รายวิชาวิทยานิพนธ์ (Thesis) รายวิชาดุษฎีนิพนธ์ (Dissertation)

ในหลักสูตร (in the Program of) ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาภาษาไทย

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ผู้สอน (Course Coordinator and Lecturer)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ (Course Coordinator) : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิศเรศ ตลเพ็ญ

อาจารย์ผู้สอน : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อิศเรศ ตลเพ็ญ

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา/ชุดวิชา (Course learning outcomes-CLO)

4.1 ความรู้ (K-Knowledge)

K1 : มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหมอลำในด้านวิวัฒนาการของหมอลำ ทำนองลำ กลอนลำ หมอลำเรื่อง หมอลำซึ่งและศิลป์หมอลำ

K2 : ได้ศึกษาชีวิตและลักษณะเฉพาะศิลป์หมอลำที่มีชื่อเสียง

K3 : เกิดความสำนึกรักท้องถิ่นและศึกษาแนวทางในการสืบสานหมอลำให้คงอยู่ต่อไป

4.2 ทักษะ (S-Skills)

S1 : มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและแนวคิดสำคัญเกี่ยวกับหมอลำในด้านวิวัฒนาการของหมอลำ ทำนองลำ กลอนลำ หมอลำเรื่องและ หมอลำซึ่ง

S2 : วิเคราะห์ชีวิตและลักษณะเฉพาะศิลป์หมอลำที่มีชื่อเสียง

S3 : อภิปรายแนวทางในการสืบสานหมอลำให้คงอยู่ และตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของวรรณกรรม ตลอดจนสามารถประเมินค่าวรรณกรรมได้

4.3 คุณลักษณะส่วนบุคคล (A-Attributes)

A1 : สามารถปฏิบัติและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายตามหน้าที่และบทบาทของตนในกลุ่มงานได้เหมาะสม

A2 : ตระหนักในความแตกต่างหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

A3 : มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพ และแสดงออกซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างสม่ำเสมอ

5. คำอธิบายรายวิชา / ชุดวิชา (Description of Subject Course/Module)

5.1 ภาษาไทย (Thai) : วิวัฒนาการหมอลำ ทำนองลำ กลอนลำ หมอลำเรื่อง หมอลำซิ่ง ศิลปินหมอลำ

5.2 ภาษาอังกฤษ (English) : Development of Morlum; Morlum tune, lyrics, Morlumreung, Morlumsing, Morlum Artists.

6. รูปแบบและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Delivery mode and Learning management Method)

6.1 รูปแบบ (Delivery mode)

Classroom-based learning

Online learning

Blended learning

Work integrated learning

อื่นๆ โปรดระบุ

6.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Learning management Method)

Content and language integrated learning

Research-based learning

Problem-based learning

Task-based learning

Project-based learning

Community based learning

Flipped classroom

Service-based learning

Experiential learning

Case discussion

Seminar อื่นๆ โปรดระบุ (Other, please specify)

7. แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson plan)

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่สอดคล้องกับ ข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
1-2	ชี้แจงรายละเอียดวิชาวิธีการเรียน ความหมาย วิวัฒนาการและความสำคัญของหมอลำ - ความหมายของหมอลำ - วิวัฒนาการของหมอลำ - ความสำคัญของหมอลำ	6	K1 S1 A2	1. VDO conference แนะนำรายวิชา 2. บรรยายผ่าน VDO conference 3. เอกสารประกอบการสอน (PDF)
3-5	ประเภทของหมอลำ ทำนองของกลอนลำ - หมอลำที่แสดงเพื่อความบันเทิง - หมอลำที่แสดงในพิธีกรรม - ทำนองลำทางสั้น - ทำนองลำทางยาว - ทำนองลำเดี่ยว - ทำนองลำเพลีน	9	K1 K2 S1 S2 A1 A2	1. กิจกรรมทบทวนบทเรียน ผ่านระบบ e-learning 2. คลิปวิดีโอบรรยายการสอน 3. คลิปวิดีโอจาก YouTube 4. เอกสารประกอบการสอน (PDF) 5. ฟังทำนองลำจาก YouTube 6. ทดสอบฟังทำนองลำต่าง ๆ 7. ทดสอบออนไลน์ครั้งที่ 1

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่สอดคล้องกับ ข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
6-8	ลักษณะคำประพันธ์และศิลปะการประพันธ์กลอนลำ ศิลปะในคำและความ - กลอน - ฮ้าย หรือ ร่ายอีสาน	9	K1 S1 A1 A2	1. กิจกรรมทบทวนบทเรียน ผ่านระบบ e-learning 2. คลิปวิดีโอบรรยายการสอน 3. เอกสารประกอบการสอน (PDF) 4. กิจกรรมฝึกแต่งกลอน และฮ้าย 5. ทดสอบออนไลน์ครั้งที่ 2
9-11	สถานภาพและแนวทางการศึกษาหมอลำ หมอลำกับสังคม วรรณกรรม ดนตรี ศิลปะ นาฏกรรมและ คติชนวิทยา - แนววิวัฒนาการนิยม - แนวสัญลักษณ์นิยม - แนวสุนทรียภาพนิยม - แนวบทบาทหน้าที่นิยม	9	K2 S2 A1 A2	1. ทดสอบออนไลน์ ครั้งที่ 3 2. VDO conference 3. คลิปวิดีโอบรรยายการสอน 4. เอกสารประกอบการสอน (PDF) 5. VDO conference สรุปการเรียนรู้และประเมินผลระหว่างเรียน
12-13	หมอลำ : พลวัตและการปรับเปลี่ยนเพื่อความอยู่รอด	6	K2 K3 S2 S3 A2 A3	1. กิจกรรมทบทวนบทเรียนผ่าน e-learning 2. คลิปวิดีโอบรรยายการสอน 3. คลิปวิดีโอจาก YouTube

สัปดาห์ที่ (Week)	หัวข้อการสอน (โปรดระบุหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อย) (Teaching Topic--Please specify teaching topics and sub-topics)	จำนวน ชั่วโมง (Number of hours)	CLO (โปรดระบุ KSA ที่สอดคล้องกับ ข้อ 4) (Please specify KSAs that comply with Item No. 4)	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อ/เอกสารและช่องทางการสอน (สอดคล้องกับข้อ 6 รูปแบบและวิธีการสอน กรณีออนไลน์โดยใช้ ระบบ KKU E-Learning เป็น platform หลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน) (Teaching and Learning Activities, Instructional Media/ Materials, and Teaching Channels That comply with Item No. 6 Teaching Approach and Method; for online learning, please use KKU E-Learning as a major learning management system)
	- หมอลำในประเทศไทยเอกลักษณ์ของชาวอีสาน - ศิลปินพื้นบ้านสู่ศิลปินแห่งชาติ			4. เอกสารประกอบการสอน (PDF) 5. ทดสอบออนไลน์ครั้งที่ 4
14-15	การนำเสนอรายงานการค้นคว้าพัฒนาการวรรณกรรม	6	K1-K3 S1-S3 A1-A3	1. VDO conference 2. นักศึกษานำเสนอผลการค้นคว้าผ่าน VDO conference 3. สรุปผลการเรียนรู้และประเมินผลหลังเรียน
Total		45		

8. แผนการประเมินผลการเรียนรู้ (Course assessment)

วิธีการประเมิน (โปรดระบุวิธีการประเมิน เช่น แบบฝึกหัด รายงาน ทดสอบย่อย โครงงาน เป็นต้น) (Assessment Method—Please specify assessment methods e.g., assignment, report, quiz, project, etc.)	CLO	สัดส่วนคะแนน (Score breakdown)	หมายเหตุ (Note)
1. กิจกรรมและทดสอบย่อย	A1-A3 S1-S3 A2	35	สัปดาห์ที่ 3, 5, 8, 11, 13
2. สอบกลางภาค	A1-A4 S1-S4 A1-A3	20	ตามปฏิทินของมหาวิทยาลัย
3. สอบปลายภาค	K1-K4 S1-S4 A1-A3	20	ตามปฏิทินของมหาวิทยาลัย
4. การนำเสนอผลการค้นคว้าผ่าน VDO conference	K1-K3 S1-S3 A1-A3	15	สัปดาห์ที่ 14 และ 15
5. การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนออนไลน์	A1 A3	10	ทุกสัปดาห์ที่มี VDO conference

9. ตำราและเอกสารประกอบการสอน (Textbook and instructional materials)

หนังสือ

กิ่งแก้ว อุตถากร. **คติชนวิทยา**. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 184. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. 2519.

จารุบุตร เรื่องสุวรรณ. **ของดีอีสาน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2520.

จารุวรรณ จันทร์เกษ. **แนวคิดด้านค่านิยมในวรรณกรรมร้อยกรองของภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. **คติชาวบ้านอีสาน**. กรุงเทพฯ : อักษรวัฒนา, ม.ป.ป.

ผญาบทกวีของชาวบ้าน. กاهشินธุ์ : จินตทัศน์การพิมพ์, 2526.

รายงานการวิจัยเรื่องบทบาทหมอลำต่อสังคมอีสานในช่วง กึ่งศตวรรษ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, ม.ป.ป.

จารุวรรณ ธรรมวัตร และคณะ. **นิทานกำพร้าว้า : ภาพสะท้อนชีวิตผู้ด้อย โอกาสและชาติพันธุ์สัมพันธ์ ในอุษาคเนย์ตอนกลาง**. กรุงเทพฯ : โครงการเมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542.

เจริญชัย ชนไฟโรจน์. **ดนตรีและเพลงพื้นบ้านอีสาน**. มหาสารคาม : ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม , 2526.

ธวัช ปุณโณทก. **นิทานพื้นบ้าน**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2549.

ปรีชา พิณทอง. **สารานุกรมภาษาอีสาน-ไทย-อังกฤษ**. อุบลราชธานี : ศิริธรรมการพิมพ์, 2532.

วิณา วิสเพ็ญ. **กัณฑ์กรม**. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์, 2526.

สุกัญญา สุฉายา. **เพลงพื้นบ้านศึกษา**. กรุงเทพฯ : โครงการเผยแพร่ ผลงานทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. **เบิ่งสังคมและวัฒนธรรมอีสาน**. กรุงเทพฯ : มติชน, 2543.

วิทยานิพนธ์

เกสร สว่างวงศ์. **การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมเรื่องนางผมหมอบ ฉบับ ลานนา อีสาน และไทยลื้อ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2531.

คณิงชัย วิริยะสุนทร. **การวิเคราะห์เรื่องขูลุนางอ้วลำนวนทองถิ่นอีสาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2532.

นันทรวี ชันผง. **ลำซิ่ง : ลำกลอนแนวใหม่ของอีสาน**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม, 2519.

รำเพย ไชยสินธุ์. **กระบวนการจินตภาพในวรรณกรรมร้อยกรองอีสาน**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, อัดสำเนา

วุฒิศักดิ์ กะตะศิลา. **บทบาทของหมอลำราตรี ศรีวิไล ผู้บุกเบิกลำซิ่ง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2541.

10. การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา (Course evaluation and Plan for Teaching Improvement)

10.1	<p>การประเมินประสิทธิผลรายวิชาและการทวนสอบ (Evaluation of course effectiveness and validation)</p> <p>☒ ประเมินโดยนักศึกษาผ่านระบบประเมินออนไลน์ของมหาวิทยาลัย (The course is evaluated online by students via the university's course evaluation system)</p> <p>☒ ประเมินโดยการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตร (The course learning outcomes are validated by the program committee.)</p> <p>☐ ประเมินโดยสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนในช่วงของการเรียนแต่ละรายวิชา (Effectiveness of teaching and learning is evaluated periodically throughout the semester.)</p> <p>☐ ประเมินโดยการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อประเมินภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน (Classroom research is conducted to evaluate the overall picture of instructional management and learning and teaching.)</p> <p>☐ อื่น ๆ โปรดระบุ (Other, please specify):</p>
10.2	<p>การปรับปรุงการเรียนการสอนและประสิทธิผลของรายวิชา (Improving course instruction and effectiveness)</p> <p>☒ นำผลการประเมินโดยนักศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Improve and develop course instruction and assessment according to students' feedback.)</p> <p>☒ นำผลการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนการสอนเพื่อมาปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชา (Improve and develop course instruction and assessment according to the course validation result.)</p> <p>☐ นำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Improve and develop course instruction and assessment according to the result from classroom research.)</p> <p>☐ อื่น ๆ โปรดระบุ (Other, please specify):</p>